

Maakuntien yhteistyöryhmien valtakunnalliset
neuvottelupäivät Jyväskylässä 23.-24.3.2010

EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIikka VUODEN 2013 JÄLKEEN

Paavo Mäkinen

Euroopan komission Suomen-edustusto

Eurooppa nyt

Kriisi on pyyhkinyt pois viime aikojen edistyksen:

- **BKT:** - 4% vuonna 2009, heikoin sitten 1930-luvun
- **Teollisuustuotanto:** - 20% kriisin myötä, paluu 1990-luvulle
- **Työttömyys:**
 - 23 miljoonaa työtöntä
 - 20 kuukaudessa työttömien määrä kasvanut 7 miljoonalla
 - nousee 10,3 %:iin vuonna 2010 (1990-luvun tasolle)
 - Nuorisotyöttömyys yli 21 %

Eurooppa 2020: EU kriisin jälkeen (i)

- **Euroopan rakenteelliset heikkoudet paljastuivat:** heikompi kasvupotentiaali, tuottavuuskuilu, korkea ja edelleen kasvava työttömyys, ikääntymiseen liittyvä köyhtyminen, julkisen talouden niukka liikkumavara
- **Globaalit haasteet:** kilpailu kehittyvien ja nousevien talouksien kanssa, globaali rahoitusjärjestelmä, ilmastonmuutos ja resurssipaineet

Europe 2020: EU kriisin jälkeen (ii)

- **Eurooppa pitää saada takaisin raiteilleen:** lyhyen aikavälin prioriteettina on kriisistä irtautuminen
- **EU:lla pitää olla pitkän aikavälin visio:** missä pitäisi olla vuonna 2020 – aikaa ei ole hukattavaksi

- » **Europe 2020 –strategialla halutaan palata uudenlaisen kasvun tielle, jossa tavoitteena on**
 - ‘älykäs’, kestävä ja osallistava kasvu
 - taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus ja korkea työllisyys

Miksi tarvitaan eurooppalaista strategiaa?

- **Taloudellinen keskinäinen riippuvuus:** kriisi osoitti, että tarvitaan yhteisiä ratkaisuja ja talouspolitiikan koordinoitua, jotta EU voi toimia merkittävänä globaalina pelaajana

- **EU:ssa on nyt poliittista tahtoa:** EU-maat ovat samaa mieltä ongelmista ja talouspoliittisen koordinoinnin tarpeesta (epävirallinen huippukokous – 11.2.2010)

- **EU muodostaa kriittisen massan, jonka myötä toimilla on vaikutusta:**

- aktivoidaan kaikki politiikan alat ja välineet integroidusti
- vaihdetaan parhaita toimintatapoja

Mitä Lissabonin strategia opetti?

Käsitykset uudistusten suunnasta ovat lähellä toisiaan ...

- konkreettisia tuloksia ennen kriisiä
- EU:n & jäsenmaiden yhteistyökumppanuus
- Rakennerahastojen "lissabonistaminen"

... mutta tuloksissa on suuria eroja:

- Maat edistyvät epätasaisesti
- Avaintavoitteita (T&K, työllisyys) ei saavutettu
- Tavoitteisiin ei sitouduttu, viesti ei mennyt perille
- Alueet eivät olleet mukana riittävästi

→ PÄIVITETÄÄN VISIO KRIISIN JÄLKEISEEN AIKAAN JA LISÄTÄÄN TULOSHAKUISUUTTA

Eurooppa 2020: konkreettisia uudistuksia

- 3 temaattista **prioriteettia**
- 5 **EU-tason tavoitetta** – jotka muunnetaan kansallisiksi tavoitteiksi
- 7 **lippulaivahanketta** – EU-tason & jäsenmaiden tason toimia
- Nykyisten **välineiden** hyödyntäminen:
 - yhteismarkkinat
 - ulkosuhteet
 - vakaus- ja kasvusopimus
 - EU:n ja jäsenmaiden budjetit & uudet rahoitusvälineet

Eurooppa 2020: 3 prioriteettia

1.) **Älykäs kasvu**: osaamiseen ja innovointiin perustuvan talouden kehittäminen

2.) **Kestävä kasvu**: resurssitehokkaamman, vihreämmän ja kilpailukykyisemmän talouden edistäminen

3.) **Osallistava kasvu**: taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta lisäävän korkean työllisyyden talouden edistäminen

Eurooppa 2020: 5 EU-tason tavoitetta (muunnetaan kansallisiksi tavoitteiksi)

Vuoteen 2020 mennessä:

- nostetaan työllisten osuus 20–64-vuotiaista **75 prosenttiin**
- lisätään T&K-investointien määrä **3 prosenttiin** EU:n BKT:sta
- saavutetaan ”20-20-20”-ilmastotavoitteet (jopa 30 % päästövähennykset, jos olosuhteet oikeat)
- vähennetään **koulunkäynnin keskeyttävien** osuus alle 10 prosenttiin, lisätään **korkea-asteen tutkintoon** asti opiskelevien osuutta 40 prosenttiin
- pienennetään **köyhyyshän alla elävien** lukumäärää 20 miljoonalla vuoteen 2020 mennessä

Eurooppa 2020: 7 lippulaivahanketta

Älykäs kasvu	Kestävä kasvu	Osallistava kasvu
Innovaatiot <i>Innovaatiounioni</i>	Ilmasto, energia ja liikkuvuus <i>Resurssitehokas Eurooppa</i>	Työllisyys ja ammattitaidot <i>Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma</i>
Koulutus <i>Nuoret liikkeellä</i>	Kilpailukyky <i>Globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikka</i>	Köyhyyden torjunta <i>Euroopan köyhyyden-torjuntafoorumi</i>
Tietoyhteiskunta <i>Eurooppalainen digitaalistrategia</i>		

Eurooppa 2020: uusi hallintotapa

- Johtavassa asemassa **Eurooppa-neuvosto**
- **Kumppanuus** laajennetaan alueisiin, työmarkkinaosapuoliin ja kansalaisyhteiskuntaan
- **Komissio ja neuvosto valvovat...**
 - 1.) **temaattisella tasolla** – prioriteettien ja tavoitteiden yhdistäminen
 - 2.) **maatasolla** – jäsenmaiden strategiat tavoitteiden saavuttamiseksi

... kansainvälisen vertailun pohjalta
- **Maakohtaiset suositukset & varoitukset**
- Eurooppa 2020 -strategian että vakaus- ja kasvusopimuksen raportointi ja arviointi toteutetaan samaan aikaan.

Mitä seuraavaksi?

- **Komissio kuuli laajasti eri osapuolia:**
1400 kommenttia saatu ja analysoitu: ec.europa.eu/eu2020
- **3.3.2010:** komission ehdotus (KOM(2010)2020)
- **Kevään Eurooppa-neuvosto (25.3.2010)** vahvistaa lähestymistavan, EU:n tavoitteet ja hallintotavan
- **Kesän Eurooppa-neuvosto 2010** hyväksyy yksityiskohtaiset parametrit, integroidut ohjeet ja kansalliset tavoitteet
- **Seuraavaksi: lippulaivahankkeiden käynnistäminen ja strategian toteuttaminen**

Eurooppa 2020 ja koheesiopolitiikka?

- Koheesiopolitiikka on monialaisen EU-rahoituksen suurin lähde.
- Tarve näyttää, että EU-ohjelmat tekevät yhteistyötä, eivätkä kilpaile keskenään
- EU ei saavuta 2020-tavoitteita, elleivät alueet saavuta niitä.

13

Entä käytännön
muutokset
koheesiopolitiikkaan?

14

Miksi tarvitaan muutoksia?

- Hidas käytännön toteutus
- Paljon virheitä/sääntöjenvastaisuuksia/korjauksia
- Vaikea mukautua olosuhteiden muutoksiin
- Yhteisön tuoma lisäarvo vaikea osoittaa
- Hallinnon raskaus

15

Budjettikysymykset

- EU:n tuoma lisäarvo
- Keskeisiin prioriteetteihin keskittyminen
- Lisää joustavuutta ja reagointia tilanteisiin
- Yksinkertaistaminen ja tehostaminen

16

Temaattisempi lähestymistapa?

PUOLESTA

- EU-prioriteettien mukaista
- Nähdään, mihin raha menee
- EU-prioriteettien vaatiminen helpompaa eri alueiden yhteisissä hankkeissa

VASTAAN

- Menetetään integroitu lähestymistapa
- Ei enää 'alueellista ulottuvuutta' or 'paikkakohtaista politiikkaa'
- Käytännön toteutukseen liittyvät ongelmat eivät katoa!
- Alueiden merkitys vähenee

17

'Tuloshakuinen' politiikka?

PUOLESTA

- Keskitytään tavoitteisiin ja tuloksiin
- Onnistumisille enemmän näkyvyyttä
- Lisäarvo helpommin nähtävissä

VASTAAN

- Vaikutukset mitattavissa vasta pitkän ajan päästä
- Indikaattorit vain osa toiminnasta
- Ohjelmointi ja toteutus kärsii indikaattorien maksimoinnista

18

Ajoitus

Tänä vuonna

- Kuullaan korkean tason ryhmän näkemyksiä
- Linjataan politiikka Eurooppa 2020 -strategiaan
- Julkaistaan 5. koheesioraportti

Ensi vuonna

- Päästään sopimukseen budjettikysymyksistä
- Laaditaan erityisohjeita
- Valmistellaan konkreettisia ehdotuksia

Päätelmät

Nyt pitää

- nopeuttaa käytännön toteutusta
 - mutta vähentää virheiden määrää
- keskittyä yhteisön prioriteetteihin
 - mutta säilyttää paikallinen panostus ja lisätä sitä
- lisätä innovatiivisuutta
 - mutta yksinkertaistaa hallintoa ja varmistaa jatkuvuus

P.S.

- Voitko auttaa meitä?
 - Ehdotuksia, yksinkertaistamista?
 - Ajatuksia Eurooppa 2020 –strategiasta?
 - Keskustelut tulosten parantamisesta?
 -